

ПРОГРАМНА СИСТЕМА „ВЪЛШЕБЕН СВЯТ“

ЗА ОБУЧЕНИЕ, ВЪЗПИТАНИЕ И ДИАГНОСТИКА НА
ДЕЦАТА ПОСЕЩАВАЩИ ДЕТСКА ГРАДИНА „ВЪЛШЕБЕН СВЯТ“

Утвърдил:

Венета Иванова Даганова – директор на детска градина „Вълшебен свят“

Програмната система „Вълшебния свят на децата“ е част от Стратегията за развитието на детска градина „Вълшебен свят“, актуализирана и приета с решение на педагогически съвет, проведен на 31.08.2018г.

СЪДЪРЖАНИЕ

I ЧАСТ – ПОДХОДИ И ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ.....

II ЧАСТ – РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ФОРМИТЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКОТО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

III ЧАСТ – ТЕМАТИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО ОБРАЗОВАТЕЛНИ НАПРАВЛЕНИЯ ЗА ВСЯКА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА

1. ТЕМАТИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО НАПРАВЛЕНИЕ БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА
ЗА ПЪРВА, ВТОРА И ТРЕТА ВЪЗРАСТОВИ ГРУПИ

2. ТЕМАТИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО НАПРАВЛЕНИЕ МАТЕМАТИКА
ЗА ПЪРВА, ВТОРА И ТРЕТА ВЪЗРАСТОВИ ГРУПИ

3. ТЕМАТИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО НАПРАВЛЕНИЕ ОКОЛЕН СВЯТ
ЗА ПЪРВА, ВТОРА И ТРЕТА ВЪЗРАСТОВИ ГРУПИ

4. ТЕМАТИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО НАПРАВЛЕНИЕ ИЗОБРАЗИТЕЛНО ИЗКУСТВО
ЗА ПЪРВА, ВТОРА И ТРЕТА ВЪЗРАСТОВИ ГРУПИ

5. ТЕМАТИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО НАПРАВЛЕНИЕ МУЗИКА
ЗА ПЪРВА, ВТОРА И ТРЕТА ВЪЗРАСТОВИ ГРУПИ

6. ТЕМАТИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО НАПРАВЛЕНИЕ КОНСТРУИРАНЕ И ТЕХНОЛОГИИ
ЗА ПЪРВА, ВТОРА И ТРЕТА ВЪЗРАСТОВИ ГРУПИ

7. ТЕМАТИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО НАПРАВЛЕНИЕ ФИЗИЧЕСКА КУЛТУРА
ЗА ПЪРВА, ВТОРА И ТРЕТА ВЪЗРАСТОВИ ГРУПИ

IV. ЧАСТ – МЕХАНИЗЪМ НА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ УЧАСТНИЦИТЕ В ПРЕДУЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ.....

I ЧАСТ

ПОДХОДИ И ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

1. Специфики, същност и цели на програмната система

Програмна система „Вълшебството на детството“ е разработена от педагогическият екип на детска градина „Вълшебен свят“ град Пордим и изцяло е съобразена със Закона за предучилищното и училищното образование, Държавния образователен стандарт за предучилищното образование, Наредба №5 от 03.06.2016г., издадена от министъра на образованието и науката и проект на Наредба за гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование.

Програмна система „Вълшебен свят“:

1. 1. Създава условия за придобиването на компетентности по всяко от образователните направления.
1. 2. Отчита спецификата на детската градина и групите:
 - Детска градина „Вълшебен свят“ – централна сграда в град Пордим и бази „Щастливо детство“ с. Згалево, „Детелина“ с. Вълчитрън, „Здравец“ с. Одръне, „Щурче“ с. Каменец. Стремехът е да се обхванат всички подлежащи на задължително предучилищно обучение и да се създадат условия за прием и качествено обучение и възпитание на всички желаещи деца на възраст от 2 до 6 години, да се осигури възможност за еднакъв достъп на всички деца до предучилищно образование без разлика на етническа и религиозна принадлежност.
 - Населението на община Пордим е от различни етноси, съответно децата, посещаващи градините също. Тази специфика е отразена в програмната система – предимно в броя и темите на ситуацияите по направления „Български език и литература“ „Околен свят“ – ядра „Самоутвърждаване и общуване с околните“ и „Социална и здравословна среда“.
 - Поради липса на помещения за занимални и спални за 4 самостоятелни възрастови групи в сградата и отчитайки раждаемостта в града по години, в градината се налага да се сформират и смесени групи. Тази специфика на групите, както и стремехът за приемственост и плавен преход от група в група е в основаната на учебното съдържание, заложено в програмната система, разпределението на формите на педагогическото взаимодействие и тематичното разпределение за всяка група.
 - Сградата на детската градина се намира в район с чиста природа и въздух, до непосредствена близост до голям парк с вековни дървета и красива растителност, в който спокойно могат да бъдат наблюдавани в естествената им среда редица представители на флората и фауната. Тази специфика е в основа на концепцията на програмна система „Вълшебството на детството“, а именно - **„Развитие потенциала на всяко дете в условията на чиста природна среда и формиране на навици за природосъобразен и екологосъобразен начин на живот.“**
 - Сградата на детската градина разполага с голяма южна тераса от която се разкрива красива природна картина, разполага с голямо затревено дворно

пространство, на което са разположени спортни площадки за всяка група, засадени са цветя, храсти, има много дървета – иглолистни, широколистни, изградени са кътове за отдых с беседка, има възможност за отделяне на пространство за изграждане на опитно поле и др.

Всичко това дава възможност за изнасяне на голяма част от дневния режим и провеждането на основните и допълнителни форми на педагогическото взаимодействие на открито.

- Голяма част от семействата на децата и служителки в градината живеят в близост и разполагат със собствени стопанства – зеленчукови и овощни градини, малки ферми за домашни животни и птици и др., което дава възможност за посещения и непосредствени наблюдения от децата.
- В града има малки заводи за преработване на плодове и зеленчуци, пекарни, сладкарски цехове и др., което би дало възможност за посещения и наблюдения.
- Населението на града е свързано дълбоко и почита българските народни обичаи и традиции, което улеснява възпитанието на децата в тази насока. В непосредствена близост до градината се намира Средно образователно училище с преподаване на фолклорна музика и танци „Св.св. Кирил и Методий“, което е предпоставка за организиране на посещения с цел наблюдаване на български народни танци, народни носии, пресъздаване на обичаи и слушане на българска народна музика. Това би спомогнало и за разкриване на дълбоката връзка между българските народни обичаи и традиции и природата и възпитаването на родолюбие и патриотичен дух.

Всички тези дадености и специфики на детската градина са отчетени при разработването на програмната система и позволяват да бъдат осъществени нейните главни цели и задачи.

Програмната система е цялостна концепция за развитието на детето, посещаващо детска градина „Вълшебен свят“, която е:

Чрез позитивно сътрудничество „педагог – детска група – дете „, в условията на чиста и природосъобразна среда да се подкрепя и развива всяко дете – интелектуално, емоционално, социално, духовно-нравствено и физически, съобразно възрастовите и индивидуални способности, потребности и интереси.

Постигане на добро физическо и психическо здраве чрез приучване към принципите на здравословен и природосъобразен начин на живот, екологосъобразно поведение и любов към природата.

Основни задачи, които програмната система си поставя:

- Постигане на физическо, умствено и емоционално здраве чрез пълноценно ежедневен общуване с природата – изваждане на голяма част от дневния режим на открито.
- Формиране на наблюдателност и любознателност чрез провокиране на интереса на децата към природата.

- Развитие на въображението и на творческия потенциал на всяко дете чрез общуване с природата.
- Възпитаване на толерантност и уважение към себе си, към другите и към околната среда.
- Приучване към внимателно наблюдение на заобикалящия ги свят, обследване, изпробване и експериментирание.
- Провокиране на естествения стремеж на детето към познание. Възпитание на емоционално-положително отношение към природата и изграждане на основи на екологична култура.
- Развиване практическите умения и креативното мислене чрез игра и директен опит.
- Развиване логическото мислене, провокиране желанието за откриване и усъвършенстване личностните качества на децата.
- Въздействие върху цялата личност на детето – обогатяване на уменията и знанията по всички ядра на учебните направления чрез показване на природата в цялото ѝ многообразие.
- Постигане на добро физическо и психическо здраве чрез прилагане на правила за здравословен и природосъобразен начин на живот – здравословно хранене и добри хигиенни навици; ежедневна двигателна активност на открито; редуване на моменти на труд, игра, учене, разходки и почивка.

Съвременният човек неусетно се отдалечава от хармонията в природата и от своето здраве. Недостигът на време, хроничният стрес, негативните социални контакти, зачестилите антиобществени прояви, както и други психосоциални фактори определят не особено радостната картина на психическия живот на цивилизования човек. Ако към това прибавим нередовното и нерационално хранене, недостатъчния сън, обездвижването, замърсената околна среда и други неблагоприятни въздействия, можем да си обясним непрестанно нарастващият брой на физическите и нервно-психическите заболявания. Със своята дейност волно или неволно човека причинява непоправими вреди върху природата, което всъщност е вреда върху собствения ни живот и здраве. Промяната в поведението, навиците мисленето на хората е наложително и трябва да започне от най-ранна детска възраст – от детската градина.

Тази основна причина и спецификите и природните дадености на района накараха колективът на детска градина „Вълшебен свят“ да постави в центъра на програмна система „Вълшебството на детството“ природата с нейните вечни закони, красота, неповторимост и многообразие и да работи за изграждането на навици за живот, съгласуван със закономерностите, на които се подчинява нашия организъм и със законите на природната среда.

Съществен фактор за формиране на детската личност е природната среда. Задълбоченото опознаване на заобикалящата природа е свързано с развиване на трайни интереси към процесите в нея, тяхната последователност и периодичност. Постоянно изменящото се многообразие от форми, багри, пространствени очертания и др. привлича детето, поражда необходимост от взаимодействие, стремеж към изучаване.

2. Подходи на педагогическо взаимодействие

Ключовите подходи, които педагогическите специалисти ще прилагат за да постигнат основните цели и задачи на програмната система са следните:

- учене чрез преживяване и игри;
- учене чрез наблюдение, експериментиране, обследване, опитване;
- свобода на избор и инициатива – неструктурирани игри сред природата;
- самостоятелност при правенето на изводи, при вземането на решения и поемане на отговорност за тях;
- зачитане личното мнение и предпочитания на децата;
- заниманията с изкуствата да стават във връзка с природата и сред нея;
- използване от учителите на методи, похвати и средства при обучението и възпитанието, които стимулират децата да мислят, да изказват свободно мнението си, да развиват въображението си, да мечтаят и да развиват творческите си сили.
- уважение към детската личност и даване право на избор.
- възпитателното въздействие на личния пример – на учителя, възпитателя, по-големите деца от градината.
- основни принципи: природосъобразност, нагледност, активност, творчество и труд;
- Овладяване на модели на гражданско поведение във връзка с общественото решаване на екологичните проблеми.

3.Форми на педагогическото взаимодействие

Формите на педагогическото взаимодействие в детска градина „Вълшебен свят“ са организирани в съответствие с прилаганата програмна система, като са отчетени интересите и потребностите на децата. Те биват:

- Основна форма на педагогическо взаимодействие – **педагогическата ситуация** Протича предимно под формата на игра. Организират се само в учебно време. Осигуряват постигането на компетентностите, определени в Държавния образователен стандарт за предучилищното образование.

В Детска градина „Вълшебен свят“ ще се провеждат основни форми по следните направления: Български език и литература; Математика; Околен свят; Изобразително изкуство;Музика; Конструирание и технологии; Физическа култура.

- Допълнителни форми организират се ежедневно по преценка на учителя.

Чрез тях се разширяват и усъвършенстват компетентностите на децата, които допринасят за личностното развитие и допринасят за разобличаване живота на детето.

Организират се от учителя на групата извън времето за провеждане на педагогическите ситуации. – **Ателиета по интереси ; Труд, игри, творчество сред природата** – в тези допълнителни форми се организират дейности като: труд в опитното поле, почистване на площадките; различни видове игри – сюжетни, подвижни, дидактични, настолни и др.;

разходки и наблюдения организирани сред природата; спортни игри и състезания сред природата; организирани празници и развлечения и времето за тяхната подготовка; четене и разказване на литература по желание на децата сред природата; рисуване природни пейзажи; слушане на музика и провеждане на музикални игри по желание на децата; гледане на клипове и филми за природата, животните и др.

II. Разпределение на формите на педагогическото взаимодействие

1. Целодневна организация – детската градина осигурява възпитание, социализация и обучение на децата в рамките на 12 астрономически часа.

При целодневно обучение на децата от детската градина, педагогическите ситуации се разпределят както следва:

Образователно направление	Брой учебни ситуации на седмица за I-ва гр.	Брой учебни ситуации на седмица за II-ра гр.	Брой учебни ситуации на седмица за III-та гр.	Брой учебни ситуации на седмица за четвърта-та гр.
Български език и литература	3	4	4	5
Математика	1	1	2	3
Околен свят	1	2	2	2
Изобразително изкуство	2	2	2	2
Музика	2	2	2	2
Конструирани и технологии	1	1	2	2
Физическа култура	3	3	3	3
Общо:	13	15	17	19

В учебното време се редуват основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие, а в неучебно време се провеждат само допълнителни форми. ПРИМЕРЕН ДНЕВЕН РЕЖИМ ЗА ЦЕЛОДНЕВНА ФОРМА – дейностите могат да се променят в съответствие с интересите и потребностите на децата.

ЧАС	ДЕЙНОСТ
6:30 – 8:15	Прием, филтър
8:15 – 8:30	Сутрешна среща, гимнастика
8:30 – 8:50	Закуска, тоалет
8:50 – 9:20	Основна форма на педагогическо взаимодействие – педагогическа ситуация
9:20 – 9:50	Дейност по избор, игрова дейност
9:50 – 10:00	Втора закуска
10:00 – 10:30	Основна форма на педагогическо взаимодействие – педагогическа ситуация
10:30 – 11:00	Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие – игрова дейност, социализация и др.
11:00 – 11:50	Разходка; игри на открито; закаляване
12:00 – 13:00	Обяд; тоалет; подготовка за сън
13:00 – 15:30	Следобеден сън
15:30 – 15:45	Тоалет; раздвижване
15:45 – 16:00	Следобедна закуска
16:00 – 16:30	Основна форма на педагогическо взаимодействие – педагогическа ситуация
16:30 – 17:30	Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие или втора основна форма
17:30 – 18:30	Игри на открито; изпращане

2. Полудневна организация - детската градина осигурява възпитание, социализация и обучение на децата в рамките на 6 астрономически часа.

При полудневно обучение на децата от детската градина, педагогическите ситуации се разпределят както следва:

ПРИМЕРЕН ДНЕВЕН РЕЖИМ ЗА ПОЛУДНЕВНА ФОРМА

ЧАС	ДЕЙНОСТ
6:30 – 8:15	Прием, филтър
8:15 – 8:30	Сутрешна среща, гимнастика
8:30 – 8:50	Закуска, тоалет
8:50 – 9:20	Основна форма на педагогическо взаимодействие – педагогическа ситуация
9:20 – 9:50	Дейност по избор, игрова дейност
9:50 – 10:00	Втора закуска
10:00 – 10:30	Основна форма на педагогическо взаимодействие – педагогическа ситуация
10:30 – 11:00	Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие – игрова дейност, социализация и др.
11:00 – 11:50	Разходка; игри на открито; закаляване
12:00 – 12:30	Обяд; тоалет, изпращане.

- 3. Почасова организация** - детската градина осигурява възпитание, социализация и обучение на децата в рамките на 3 астрономически часа.

Организира се основна форма на педагогическо взаимодействие и ако продължителността на престоя на детето позволява се организира и допълнителна форма. Обучението и възпитанието се осъществява в групата за целодневна или полудневна форма на обучение, като в една група могат да се включат не повече от 2 деца на почасова организация над максималният брой деца.

- 4. Самостоятелна форма** – включва възпитание, социализация и обучение на децата организирана от родителя и проследяване на постиженията на детето в началото и в края на учебното време.

IV. Механизъм на взаимодействие между участниците в предучилищното образование

- **Взаимодействие между учителите и децата**

Чрез активно взаимодействие и пълноценно общуване между децата и учителите, детска градина Вълшебен свят да се превърне в

- Център на сътрудничество.
- Сътрудничеството съдейства за преодоляване авторитарните позиции на възрастните в съвместния им живот с децата. Поради това, че взаимодействието е многостранен процес, целенасочването, контролът и оценката не са сфери на еднопосочно влияние, а осигуряват сътрудничество с децата.
- Среда на развитие и творчество.
- Педагогическото взаимодействие се разглежда не само като процес на получаване на информация, а и на изразяване на емпиричен опит, мотивиран от самостоятелно формулирани цели.
- Среда на културно – възпитателна и образователна работа.
- Възрастния открива за детето пътя към независимостта, инициативата, творчеството, стимулира желанието и готовността му да се учи.
- Среда на развитие на естествения подтик на детето към природата.

За стимулиране субект-субектните отношения учителите да се ръководят от следните принципи.

- възприемане на детето от учителя като ценност не само за обществото, но и за самия него
- откриването на детската индивидуалност от учителя в общуването, на фона на вписването, в детската група и сред природата.
- взаимодействията учител – дете; учител – детска група; учител – родител да се осъществяват чрез разнообразяване формите на общуване и дейност
- общуване с природна среда, която стимулира детето към активност и творчество
- диалог между учителя и детето

- зачитане на значимостта на другия в общуването и утвърждаване самочувствието на детето
- създаване на условия за самостоятелен избор на дейност и самостоятелно вземане на решения
- изграждане на умения за общуване в група, в която има както единодушие, така и различие и конфликти
- изграждане на умения за приспособяване в различни условия, бърза адаптация в социална среда
- изграждане умения за възприемане природата като ценност и умения за нейното опазване

Чрез този тип взаимоотношения между децата и учителите би се постигнала основна задача на педагогическото взаимодействие, а именно практическа подготовката на децата за ежедневието – да се справят самостоятелно и оптимално с житейските проблем.

- **Взаимодействие с родителите**

Основна задача в работата на детската градина в тази насока е утвърждаване тенденцията за сътрудничество между семейството и детската градина. Отношенията между учители и родители да се изградят на следните принципи:

- Разбирателство
- Единомислие
- Непрекъснато общуване
- Взаимодействие в името на детето
- Осигуряване на активно участие на родителите в живота на градината

Основните форми на работа с родителската общност са: преки контакти; съобщения; информационни табла; консултации; посещения на открити ситуации – празници, развлечения, спортни състезания; мероприятия организирани съвместно с родителите – екскурзии, наблюдения, излети и др.; „отворени врати“ за родителите; практикуми - интерактивна форма за практически занимания с родителите.

Формите на сътрудничество се определят съвместно от директорите, учителите и родителите.